

Anna Parmová – scénář k rozhlasové reportáži

Danča: Paní Anna Parmová, za svobodna Hanáčková, se narodila v roce 1930 v malé vesničce Zlámanec u Zlína.

Market: Tatínek zemřel roku 1939 při autonehodě, takže zůstali jen s maminkou a malým bratrem. O to těžší byl pro ně život za války. Nicméně paní Anna vzpomíná i na to dobré:

Velice hodného jsme tam měli mlynáře

že jsme si mohli tam třeba pytel obilí přinést a oni nám to na černo, jakoby semleli na mouku, že jsme nebyli odkázáni na ty potravinové lístky.

Hanka: Když se válka chýlila ke konci, ukrývali se ve sklepě.

Strašně jsme se báli. Ten sklep byl obrácený, těma sklepními dvířkami, vlastně, zrovna k tomu. Jak šli ti vojáci z kopce, my jsme byli tak úplně přikrčení, že, že prostě do nás praští. A moje maminka ještě tam s náma nebyla, v tom sklepě, ona chtěla, aby měla čerstvé máslo.

A teď my jsme tam byli sami, bez té maminky, já jsem měla hrůzu s ní, že ona to nezvládne. No, ale ona to zvládla, máslo přinesla, chleba jsme tam měli, takže jsme měli ve sklepě i co jest.

Leželi jsme v koutku, báli jsme se, to jak to střílelo. Pak to přestalo, a vojáci si posedali, kde byla nějaká lávka nebo nějaký svalený strom, tak si posedali, odpočívali, zpocení byli, byli to Rumuni.

Anička: Ne všichni ale zažili šťastný konec:

To jsem věděla, že tam je německý dezertér, a k tomu našemu dědečkovi si šel německy popovídat, protože jinak v dědině nikdo německy neuměl. No a dopadlo to s ním velice špatně. On se strašně těšil, pořád nám fotky ukazoval, jak se těší, jak přijdou Rusi, že už bude po válce, pojedou domů, a Rusi přišli, a on jim nadšeně, místo aby počkal a schoval se chvíli, letěl jim naproti a oni ho zastřelili.

Hanka: Ale pro Aničku šel život dál.

Danča: Nastoupila na zdravotní školu, její maminka se podruhé provdala a v roce 1945 se odstěhovali na Ostravsko.

Anička: Téměř celý život pak pracovala jako zdravotní sestra v Ostravě.

Markéta: Později s manželem Václavem a dvěma dcerkami strávila 4 roky v Moskvě. Vrátila se téměř ve stejnou dobu, jako vojáci vojsk Varšavské smlouvy, aniž by samozřejmě o nějaké okupaci věděla. O to větší prožívala šok.

Když už jsme jeli do Česka jako autem, tak jsme viděli ty obrovské hordy těch Rusů, jak byli v Polsku už v těch lesích nachystaní. Ale to jsme nevěděli, že pojedou na nás, no a pak přijeli.

Ti kluci byli tak ušlí, tak byli hladoví,... Mně jich bylo hrozně líto.

Byla to hrůza. I pro ně i pro nás.

Danča: Ale stejně jako v dětství, tak i v dospělosti, sílu v těžkostech jí dodávala rodina. Takže když jsme se nakonec paní Parmové zeptali, co by vzkázala dalším generacím, zazněla tato slova:

Mladším generacím bych vzkázala, ať se nerozvádějí, ať spolu drží, tak jak my jsme se drželi, i když přišlo ledasco, je třeba odpustit.